

Tez İfadesinin Tanımlanması

Tez İfadesi Nedir?

Yazdığınız her makalenin bir ana noktası, ana fikri veya merkezi mesajı olmalıdır. Makelenizde yaptığınız argümen (ler) bu ana fikri yansıtmalıdır. Bu ana fikir konusunu belirleyen cümle, tez cümlesi dediğimiz şeydir.

Ne Kadar Süreye İhtiyaç Vardır?

Bir tez cümlesi, ana fikrinizi bir veya iki cümleye odaklar. Makalenizin konusunu sunmalı ve konuyla ilgili konumunuz hakkında bir yorum yapmalıdır. Tez cümleleriniz okuyucunuza makalenizin ne hakkında olduğunu söylemeli ve ayrıca yazınızı yönlendirmeye ve argümeninize odaklanmanıza yardımcı olmalıdır.

Tezinizi Hazırlarken Sorulması Gereken Sorular

Tez cümleleriniz (ifadeniz) nerede?

Çalışmanızın giriş kısmında veya ilerleyen kısımlarında, ikinci paragrafta konumunuzu belirlemek ve okuyucuya yön duygusu vermek için bir tez sunmalısınız.

İpucu: Başarılı bir tez cümlesi yazmak için:

- Paragraf ortasına veya sona bir tezin gölmesinden kaçının.
- Olabildiğince net, açık ve anlaşılır olun, belirsiz sözcüklerden kaçının.
- Makale amacını belirtin. Ama “Makalemın amacı şu...” gibi cümlelerden kaçının.

Tez İfadeniz Özel mi?

Tez ifadeniz olabildiğince açık ve anlaşılır olmalıdır. Normalde tezinizi gözden geçirirken geliştirmeye devam ederseniz, böylece teziniz gelişir ve argümanınızın sizi nereye götürdüğü hakkında daha iyi bir fikir edinirken tanım kazanırsınız.

İpucu: Tezinizi gözden geçirme:

- Uyum içerisinde birbirlerine bağlanmış eş anlamlı iki uzun ifade var mı (yani, ama, ve, için, henüz, veya)?
- Bir bağlaç iki cümle arasındaki bağlantıyı belirtebiliyor mu (aracılığıyla, rağmen, çünkü, -den beri)?
- Veya iki ifade odaklanılmamış tez anlamına geliyor mu?
- Eğer öyleyse, bir tek odaklanmaya karar verin ve daha sonra geliştirmeye devam edin.

Tez Beyanınız Çok mu Genel?

Teziniz, belirtilen sayıda sayfada başarılılabilecek olanlarla sınırlı olmalıdır. Konunuzu, özüne doğrudan erişebilmek için şekillendirin. Makalenizde açık olmak, fazla söylemediğiniz genel şeyler hakkında yazmaktan çok daha başarılı olacaktır. Yalnızca yüzey kaymağınız 3 sayfasıyla yetinmeyin.

Sınırlanmış, odaklanmış, canlı bir tezin karşıtı, açık, yayılan, üstünkörü bir tezdır. Bu orijinal tezi (oldukça genel) üç olası revizyon ile karşılaştırın (Daha fazla odaklayın, her bir aynı konuya farklı bir yaklaşım sergileyin.)

Orijinal Tez:

- Günümüz korku filmlerine ciddi itirazlar vardır.

Revize Edilmiş Tez:

- Modern sinema teknikleri, yapımcıların daha fazla grafik elde etmesine olanak sağladığından, korku seneryo ve vuruşları genç Amerikalı seyircileri şiddete karşı duyarsızlaştırdı.
- Kan banyosu slasher filmlerinde müstehçen şiddet (tecavüz), herm erkeklerin, hem de kadınların onurunu kırıyor.
- Günümüz Slasher filmler, 1930'ların korku filmlerinin yaptığı duygusal ameli (katarizi) sağlamada başarısız oldu.

Tez ifadeleriniz (betimlemeler) açık (anlaşılır) mı?

Tez beyanınız sizin yazınız için bir istista teşil etmemektedir: Olabildiğinde net, anlaşılır ve açık olmalıdır. Tez açıklamanızda olabildiğince anlaşılır biçimde okuyucunuzun ne demek istediğini tam anladığından emin olursunuz.

İpucu: Yazınızda olabildiğince anlaşılır ve açık olmak için:

- Teknik rapor yazmıyorsanız teknik dilden kaçının.
- Dinleyicinizin buna aşına olacağından emin değilseniz, her zaman jargon kullanmaktan kaçının.
- “İlginç, Abest, Enteresan, Olumsuz, Heyecan Verici, Olağan dışı, Sıradışı, zor” gibi belirsiz sözcüklerden kaçının.
- Toplum, topluluk, değer, kıymet, paha biçilmez, kültür, uygarlık gibi soyut, kuramsal kelimelerden kaçının.

Bu kelimeler ile ne mana ifade ettiğini açık ve dikkatlice açıklayamazsanız, bu sözcükler okuyucuya hiç bir şey ifade etmez. Asla bir cümlenin açık ve anlaşılır olduğunu varsaymayın. Terimlerinizi (Sosyalizm, geleneksel, ticari tutum, toplum) tanımlayıp tanımlamamanız gerektiğini kontrol edin ve ardından en doğru, uygun olanına karar verin. Örneğin “toplum” söcüğünün okuyucunuzla aynı anlama geldiği ile ilgili aynı anlayışa sahip olduğunuz varsayımına varmayın. Yanlış anlaşılmalara önlemek için olabildiğine kesin, belirgin (spesifik) olun.

Orijinal tezleri (yeterince açık ve net olmayan) revizyon (düzeltilmiş) edilmiş sürüm (çok daha kesin-belirgin ve açık) ile karşılaştırın.:

- **Orijinal Tezler:** Boz Kurt (Gri Kurt / Timber Wolf) ürkek ve uysal bir hayvan olmasına rağmen sistematik olarak yok edilmekte, öldürülmektedir. [Şayet ürkek ve yumuşak yapılysa - neden öldürölüp yok ediliyor?]
- **Düzeltilmiş (Revize Edilmiş) Tezler:** Boz kurt aslında ürkek ve uysal bir hayvan olmasına rağmen insanlar onun soğuk kanlı ve azılı bir katil olduğununa inandığından haksız yere sistemli olarak öldürmektedir.

Teziniz, bahse konu olan husustaki konumunuz hakkında bir görüş içeriyor mu?

Tez ifadesi, mevcuyu duyurmaktan çok daha fazlasını yapmalı; bu konuyla alakalı olarak hangi konumu alacağınızı, konuyu veya meseleyi nasıl çözümlmeyi/değerlendirmeyi planladığınızı ortaya koymalıdır. Kısacası, sadece genel bir olguyu veya basit bir artıları/eksileri ifadesine başvurmak yerine, ne söylemeniz gerektiğine karar vermelisiniz.

İpucu:

- Yalnızca konuyu duyurmaktan kaçının; orijinal ve özel “tarzınız” olmalıdır. Bu şekilde okuyucunuza bu konuyu ele almanızın neden önemli olduğunu söyleyeceksiniz.
- **Orijinal Tez:** Bu makalede peri masallarıyla ilk çocuk çağı arasındaki bağı tartışacağım.
- **Revize (Gözden Geçirilmiş) Tez:** Çocuklar için yalnızca hikayeler değil, aynı zamanda peri masalları da küçük çocukların psikolojilerine ışık tutuyor.
- Karmaşık meseleleri fazlasıyla basite indirgeyen evrensel veya artı-eksi hükümler vermektan kaçının.
- **Orjinal Tez:** Balinaları kurtarmalıyız.
- **Gözden Geçirilmiş Tez:** Gezegenimizin sağlığı biyolojik çeşitliliğe bağlı olduğundan balinaları kurtarmalıyız.
- Öznel bir hüküm çağrısı yaparken gerekçenizi belirtin ve kanıtlarınızı doğrulayın. “Sadece çünkü” bir savunma (fikir) için iyi bir neden değildir.
- **Orijinal Tez:** Sosyalizm Kenya için en iyi yönetim şeklidir.
- **Gözden Geçirilmiş Tez:** Şayet Kenya’da hükümet sanayiye ele geçirirse, sanayi çok daha verimli hale gelecektir.
- Yalnızca bir gerçeği bildirmekten kaçının. İspatlanmış gerçeklerden daha fazlasını söyleyin. Fikirlerinizle daha ileriye gidin. Aksi halde... Amacınız neden önemli olsun ki?
- **Orijinal Tez:** Hoover’ın yönetimi skandalla sarsıldı.
- **Gözden Geçirilmiş Tez:** Hoover yönetiminin birçok skandalı, cumhuriyetçi partinin adaylık süreciyle ilgili temel sorunları ortaya çıkardı.

Makaleyi bitirmeden önce tam hazırlanmış tez – bitirme ödevi ile üniversiteye gelmeyi ümit etmeyin. Fikirlerinizi gözden geçirip, geliştirirken bu tez kaçınılmaz biçimde değişecektir – ve bu sorun olmayacaktır. Geçici (deneme) bir tez ile başlayın ve makaleniz geçtikçe gözden geçirip düzeltin.

Tez İfadeniz Özgün mü?

Genel tartışmalardan ve boş, anlamsız sözcüklerden ve ifadelerden kaçının, kaçının, kaçının!

Onlar işlenmemiş kaba – sapa bir taslak için iyi işlev görürler. Ancak okuyucuyu kolayca sıkar, bunalırlar. Tez, sizin gerçek fikirlerinizi yansıtana kadar tezi gözden geçirip düzeltmeye devam edin.

İpucu: Makalede belirttiğiniz husus önemli olmalıdır.

- Tez İfadeniz hakkında “Peki Ne?” sorusunu cevaplamaya hazır olun.
- Yaptığınız konunun neden bir makaleye değer olduğunu açıklamaya hazır olun. Okuyucu neden onu okumalı?

Aşağıdakileri karşılaştırın:

Orijinal Tez:

- İstatistik kullananların avantaj ve dezavantajları vardır. (Bir doldurma formülü).

Gözden Geçirilmiş Tez:

- Verilerin dikkatlice tahrif edilmesi, bir araştırmacının istediği herhangi bir talebi desteklemek için istatistikleri kullanmasına izin verir.
- Doğru raporlama yapmak için gazeteciler rapor ettikleri istatistiklerin gerçek değerini anlamalıdır.
- Reklam verenler bilinçli ve bilinçsiz bir şekilde verileri tahrif ettiğinden dolayı, her tüketici istatistiksel iddiaları nasıl değerlendireceklerini öğrenmelidir.

Formül ve genel sözcüklerden kaçının. Elle tutulur konuları ve aktif fiilleri arayın, olabildiğince “olmak” fiillerini gözden geçirin. Aşağıdaki birkaç tavsiye sizin nasıl özgün kelime seçeceğinizi, kesin ve net biçimde manayı vurgulayacağınızı göstermektedir.

Orijinal: “Toplumdur...” [Bu ‘Toplum’ kim ve tam olarak ne yapıyor?]

Gözden Geçirilmiş: “Erkekler ve Kadınlar nasıl ... yapacaklarını öğrenecekler.”, “Yazarlar ... meydana getirebilir.” “Televizyon bağımlıları ...’da uzaklaşabilir.”, “Amerikalı eğitimciler ... ‘ya karar vermelidir.”, “Vergi mükellefleri ve yasa koyucular aynı şekilde ...’ya yardımcı olabilirler.”

Orijinal: “Medya”

Gözden Geçirilmiş: “Yeni televizyon (seyretgeç) muhabir türü,” “Reklam verenler”, “Çetin popüler gazeteciler,” “korku filmleri” “Haftanın TV filmleri”, “Durum Komedi”, “Ulusal halk radyosu”vb.

Orijinal: “olmak, yapmak”

Gözden Geçirilmiş: Herhangi bir büyük aksiyon fiilini uydurabilirsiniz: “üretmek, yıkmak, meyilli olmak, isyan etmek, keşfetmek, çevirmek, belirtmek vb.”

Kendinize özgü kelimeleri tez ifadelerinizde kullanın; alıntı yapmaktan kaçının. Özgün, akılda kalıcı, anlaşılabilir bir tez, okuyucuda ayrı bir izlenim bırakır. Yalnızca bir sözcü, kopyacı olursanız bir yazar olarak itibarınızı yitirebilirsiniz; Okuru (okuyucu) kendi özgün fikir ve sözcüklerinizle yakalayarak güvenilirlik ve itibar kazanacaksınız.

İyi hazırlanmış bir tez ifadesi, iyi hazırlanmış fikirleri yansıtır. Bu tez, bilgili, coşkulu ve kararlı bir yazarı işaret eder.

Kaynak Dil: İngilizce / <http://www.cws.illinois.edu/workshop/writers/tips/thesis/>